

Sygn. akt VIII U 2059/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. K. (1) (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia, kapitał początkowy

na skutek odwołania A. K. (1) (K.)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 kwietnia 2013 r. **nr** (...) - (...)

16 sierpnia 2013 r. **nr** (...)

- zmienia częściowo zaskarżoną decyzję z 16 sierpnia 2013 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do obliczenia kapitału początkowego ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 160,24%;
- zmienia zaskarżoną decyzję z 9 kwietnia 2013 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do obliczenia wysokości emerytury ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 130,38% od 1 listopada 2012 roku;
- w pozostałej części odwołanie oddala;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn akt VIII U 2059/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. poinformował ubezpieczonego A. K. (1), że wwpw w kapitale początkowym i emeryturze jest obliczony prawidłowo. Do obliczenia kapitału początkowego

przyjęto wskaźnik 137,37% z kolejnych 10 lat kalendarzowych od 1980 do 1991. Do wyliczenia emerytury przyjęto podstawę wymiaru z 20 lat kalendarzowych od 1980 do 2002 ze wskaźnikiem 120,55%.

Decyzją z 16 sierpnia 2013 roku (...) Oddział w Z. ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonemu A. K. (1). Zastosowano wwpw 141,06 %. Został on obliczony z lat od 1 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1991 roku.

W odwołaniach od powyższych decyzji ubezpieczony domagał się ich zmian przez uwzględnienie do obliczenia podstawy wymiaru emerytury wynagrodzeń osiągniętych przez pracowników zastępczych w okresie od 7 maja 1985 roku do 14 września 1986 roku, kiedy to ubezpieczony wykonywał pracę za granicą. Domagał się także ponownego obliczenia wwpw emerytury i kapitału początkowego począwszy od 1 lutego 2012 roku. Ostatecznie odwołania zostały sprecyzowane w piśmie procesowym z 2 kwietnia 2014 roku / karta 64 a.s./ Odwołujący domagał się zastosowania do ustalenia kapitału początkowego wwpw 160,24 % , a do ustalenia emerytury 130,38 %.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań i podał, że ubezpieczony nie przedstawił żadnych wynagrodzeń pracowników porównawczych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. K. (1) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K. w okresie od 1 września 1965 roku do 30 listopada 1990 roku / świadectwo pracy w aktach osobowych - karta nienumerowana/. W okresie od 8 maja 1985 roku do 14 września 1986 roku pracował w ramach realizacji kontraktu zagranicznego w Algierii / zaświadczenie z delegowania - karta 15 akt (...)/. Organ rentowy ustalając wysokość emerytury ubezpieczonemu i kapitału początkowego za ten okres przyjął najniższe wynagrodzenie krajowe / okoliczność niesporna./ Przed wyjazdem do Algierii ubezpieczony pracował jako ślusarz- brygadzysta na oddziale W-11 / powierzenie obowiązków brygadzysty, pismo z dnia 1 września 1980 roku - karta nienumerowana w aktach osobowych/. Przed wyjazdem ubezpieczony uzyskiwał wynagrodzenie według 12 kategorii zaszeregowania / pismo z 1 marca 1983 roku - karta nienumerowana w aktach osobowych/. Wcześniej był wynagradzany według 10 kategorii zaszeregowania / karta ewidencji zarobków pracownika fizycznego za 1983 rok w aktach osobowych/. Po powrocie z kontraktu ubezpieczony wznowił pracę na oddziale W-12 z wynagrodzeniem według 12 kategorii zaszeregowania , szczebel VI tj. 100 zł na godzinę / pismo z 9 października 1986 roku karta nienumerowana w aktach osobowych, karta ewidencji zarobków pracownika fizycznego za rok 1986 w aktach osobowych/. Kończąc zatrudnienie ubezpieczony był zaliczony do 13 kategorii zaszeregowania i pracował na stanowisku mistrza na Oddziale Obróbki Wirowej / świadectwo pracy w aktach osobowych/. Pracodawca wystawiając ubezpieczonemu druk ZUS Rp-7 nie uwzględnił wynagrodzeń z okresu kontraktu.

Pracownikami Przedsiębiorstwa (...) w K. byli także M. P., B. N. (1), E. M. (1) i E. S.. Według odwołującego spełniali oni kryteria do przyjęcia za pracowników zastępczych.

Z akt osobowych M. P. wynika, że w okresie od 23 lipca 1985 roku do 28 sierpnia 1986 roku także on pracował na budowie eksportowej.

B. N. (1) był zatrudniony w (...) od 18 lutego 1971 roku do 3 czerwca 1997 roku. Od 1 marca 1983 roku był brygadzystą na Oddziale W-11 z wynagrodzeniem według 12 kategorii zaszeregowania / karta 15a akt osobowych/.

E. M. (1) był zatrudniony w (...) w okresie od 3 czerwca 1958 roku do 29 lutego 1992 roku. Od 1 września 1982 roku był wynagradzany według 12 kategorii zaszeregowania tj. 100 zł na godzinę / karta ewidencji zarobków pracownika fizycznego za 1985 rok/. Stawka wzrosła do 170 zł za godzinę od 1 maja 1987 roku przy 12 kategorii zaszeregowania w dalszym ciągu / karta ewidencji zarobków pracownika fizycznego za 1987 rok w aktach osobowych/. W aktach osobowych brak pisma o powierzeniu E. M. (1) stanowiska brygadzysty. Pełnienie przez niego takiej funkcji wynika jedynie z karty skorowidzowej w aktach osobowych. Wynika z niej, że został przyjęty do pracy na stanowisko brygadzysty ślusarza z dniem 3 czerwca 1958 roku do działu (...) / karta nienumerowana/.

E. S. był zatrudniony od 1 września 1962 roku do 28 lutego 1993 roku. Sąd dysponował jedynie jego kartami zarobkowymi za okres od 1973 roku do 1979 roku. Wynika z nich, że zajmował stanowisko trasaera brygadzisty. W świadectwie pracy wskazano, że był zatrudniony na stanowisku ślusarz-spawacz / karta 4 akt emerytalnych, tom I/.

Ubezpieczony i świadkowie wykonywali przed wyjazdem do Algierii przez A. K. tę samą pracę na oddziale W-11. Jako brygadziści prowadzili grupy 8-10 osobowe. Wynagrodzenie było uzależnione od ilości przepracowanych godzin, otrzymywali także dodatki brygadzistowskie i dodatek za pracę w warunkach szczególnych.

Przed Sądem Okręgowym w Gliwicach pod sygn. akt VIII U 2779/12 toczyła się pomiędzy stronami sprawa z odwołania od decyzji z 8 sierpnia 2012 roku i 22 sierpnia 2012 roku. Postanowieniem z dnia 28 listopada 2012 roku Sąd umorzył postępowanie i przekazał organowi rentowemu do rozpoznania wnioski ubezpieczonego o przyznanie prawa do renty z tytułu wypadku przy pracy oraz o ponowne ustalenie kapitału początkowego i emerytury z uwzględnieniem zarobków pochodzących z okresu od 7 maja 1985 roku do 14 września 1986 roku.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów zgromadzonych w aktach ZUS, aktach osobowych ubezpieczonego, B. N. (1), E. M. (1), M. P., kart zarobkowych E. S., zeznań E. S./ karta 30/, M. P. / karta 30/, E. M. (1) / karta 54/, B. N. (1) / karta 54/, przesłuchania stron / karta 54/, akt VIII U 2779/12.

Akta emerytalne ubezpieczonego znajdują się w aktach Sądu Okręgowego w Gliwicach VIII U 1033/13.

Na podstawie dokumentów Sąd ustalił ich treść. Uwzględnił Sąd zeznania świadków i przesłuchanie stron mając jednak na uwadze, że zeznania dotyczyły odległego czasu i świadkowie szczegółów mogli nie pamiętać. Zeznania jednak zostały potwierdzone przez zapisy w aktach osobowych. Brak było jedynie akt osobowych E. S..

Sąd zważył co następuje: odwołanie było częściowo zasadne.

Zgodnie z art. 111 ustawy z 17 grudnia 1989 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm./ ubezpieczony może domagać się przeliczenia emerytury. Przepis ten stanowi: „art. 111 ust 1 Wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

2. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.”

W sprawie zastosowanie ma przepis § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent / Dz. U. z 1989r. nr 11, poz. 63 / w brzmieniu obowiązującym w czasie pracy ubezpieczonego w Algierii. Zgodnie z § 10 ust.2 powołanego rozporządzenia jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 roku do podstawy wymiaru świadczenia przyjmuje się kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę. Nie mogły zostać przyjęte

kwoty uzyskane przez M. P. ponieważ także pracował on za granicą. Nie przyjął Sąd jako pracownika zastępczego E. S. ponieważ nie dysponował jego aktami osobowymi i brak było możliwości ustalenia czy istotnie zatrudniony był on w takim samym charakterze jak ubezpieczony. Z całą pewnością pracownikami zastępczymi mógł być E. M. (1) i B. N. (1). W okresie delegacji A. K. (1) do Algierii obaj byli zatrudnieni w oddziale W-11, jako ślusarze brygadziści. Obaj byli wynagradzani według 12 kategorii zaszerogowania, szczebel VI tj. 100 zł za godzinę. Były to warunki, na których zatrudniony był ubezpieczony. W związku z powyższym Sąd zobowiązał ZUS do przeliczenia emerytury ubezpieczonemu w dwóch wariantach – przy przyjęciu zarobków B. N. i E. M. w oparciu o ich akta emerytalne i osobowe. Z uwagi na brak pełnej dokumentacji płacowej B. N. organ rentowy dokonał przeliczenia w oparciu o zarobki E. M..

W sprawie nie było sporne, że najkorzystniejsze przeliczenie świadczenia będzie według art. 111 ust. 1 pkt 3 ustawy. Organ rentowy uwzględnił za rok 1985 wynagrodzenie ubezpieczonego od 1 stycznia 1985 roku do 7 maja 1985 roku w kwocie 151.587 zł i od 8 maja 1985 roku do 31 grudnia 1985 roku wynagrodzenie E. M. w kwocie 266.088,80 zł. Za rok 1996 do 14 września 1986 roku uwzględnione zostało wynagrodzenie E. M. w kwocie 330.251,50 zł i za dalszy okres wynagrodzenie ubezpieczonego w kwocie 91.550 zł. Przeliczenie to było korzystne.

Ostatecznie wwpw świadczenia wyniósł 130,38 %.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353 ze zmianami):

1. kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.
3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 r.

Jak już wyżej wskazano do wynagrodzeń za 1985 i 1986 rok należy przyjąć także wynagrodzenia zastępcze uzyskane w czasie pracy ubezpieczonego na kontrakcie. Spowodowało to wzrost wwpw kapitału początkowego do 160,24 %.

W związku z powyższym w punkcie 1 sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżoną decyzję ustalając wwpw kapitału początkowego na 160,24 %. W punkcie 2 zmieniono decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do obliczenia wysokości emerytury z wwpw 130,38 % od 1 listopada 2012 roku. W pozostałej części odwołanie oddalono na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Oddalone zostało odwołanie w części, w której ubezpieczony domagał się zmiany wwpw emerytury począwszy od 1 lutego 2012 roku. Sąd uwzględnił żądanie zmiany wwpw od 1 listopada 2012 roku ponieważ w sprawie VIII U 2779/12 Sąd Okręgowy przesądził, że 28 listopada 2012 roku ubezpieczony wystąpił z nowym wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego i emerytury z uwzględnieniem zarobków pochodzących z okresu od 8 maja 1985 roku do 14 września 1996 roku. Zatem prawo do przeliczenia należało ustalić od 1 dnia miesiąca złożenia wniosku zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Miał na uwadze Sąd, że do wspólnego rozpoznania zostały połączone odwołania od dwóch decyzji zatem uzasadnione było zasądzenie kwoty 120 zł.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek